

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/41/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620201361
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5620201361.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a JUDr. Jany Kotrčovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: K. E., nar. XX.XX.XXXX a E. E., nar. XX.XX.XXXX, obidve bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, deti rodičov, matky: G. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. G., X.G. XXXX/XXXA, a otca: W. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. G., R. XXXX/XX, za účasti: Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149/19, Liptovský Hrádok a za účasti Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš z 25.11.2020, č. k. 1P/74/2020-83, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletých detí zastavil (výrok I.). V súlade s ustanovením § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine uložil matke maloletých detí a maloletým deťom podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Liptovský Mikuláš po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o výchovnom opatrení na zlepšenie komunikácie medzi matkou a maloletými deťmi (výrok II.). V súlade s ustanovením § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine nariadil dohľad nad výchovou maloletých detí po dobu jedného roka od právoplatnosti tohto rozsudku za súčinnosti ÚPSVaR Liptovský Mikuláš, ktorému uložil povinnosť podať súdu správu vždy k 31.01. a k 31.07. zo zisťovania pomerov v rodine (výrok III.). V zmysle § 52 CMP rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok IV.). Uznesením zo dňa 14.05.2020, č. k. 1P/74/2020-17 začal na základe podnetu ÚPSVaR Liptovský Mikuláš v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti po tom, ako o problémoch s výchovou maloletých detí matka informovala oddelenie telefonicky dňa 18.03.2020 a bolo jej poskytnuté sociálne poradenstvo. Matka súhlasila s návrhom na umiestnenie maloletých detí na dobrovoľný pobyt do Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, v ktorom boli umiestnené od 17.04.2020 do 17.05.2020. Uznesením zo dňa 15.05.2020, č. k. 1P/74/2020-19 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil matke povinnosť odovzdať maloleté deti do starostlivosti Centra. Vo veci nariadil pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 23.09.2020 a 25.11.2020, na ktorých sa oboznámil s podanými správami a vykonal aj výsluch účastníkov. Z pripojeného vyšetrovacieho spisu OR PZ Liptovský Mikuláš, odboru kriminálnej polície, ČVS: ORP-168/1-VYS-LM-20 zistil, že voči matke maloletých detí sa trestné stíhanie pre podozrenie zo spáchania trestného činu podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona skončilo uznesením o postúpenie veci zo dňa 22.10.2020, ktorým bola uvedená trestná vec postúpená Obvodnému úradu Odboru všeobecnej

vnútornej správy Liptovský Mikuláš na prejednanie priestupku. Zo záverov znaleckého posudku č. 14/2020 znalkyne PhDr. Kataríny Piačkovej, zo dňa 02.10.2020, ktoré bolo vypracované pre účely trestného konania, sa u maloletých nezistilo, že by javili známky týranej osoby. V znaleckom posudku boli maloleté deti hodnotené vo vzťahu posudzovaniu schopnosti vnímať a reprodukovať prežitú udalosť, ako aj správanie sa matky z psychologického hľadiska. Podľa správy kolízneho opatrovníka o priebehu adaptácie v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok z 10.07.2020, (ďalej len „CDR“), adaptačný proces prebiehal bez ťažkostí, počas pobytu sa matka s deťmi kontaktovala iba sporadicky. Dňa 03.06.2020 sa konala prípadová štúdia, kde bolo matke odporúčané, aby pravidelne deti navštevovala v centre, zaujímala sa o nich. Podľa správy CDR z 16.09.2020, správanie maloletej E. bolo hodnotené ako bezproblémové, dospelých rešpektuje, maloletý K. je živý, temperamentný, výchovne ťažšie usmerniteľný. Aktuálna vzťahová situácia rodiny je pre obe deti emočne zaťažujúca. V prežívaní E. a K. sa odzrkadľujú konflikty medzi dospelými, ktoré silne ovplyvňujú ich názory a túžby. Maloletý K. je v intenzívnom kontakte s matkou, túži po návrate do rodinného prostredia. Medzi mal. E. a matkou prebieha konflikt, maloletá E. má strach z odmietania matkou, hľadá oporu u pani G.. Medzi maloletou E. a matkou spozorovali výrazné komunikačné a vzťahové problémy. Maloletá E. opakovane sa snažila nadviazať komunikáciu s matkou, ale po odmietnutí z matkinej strany rezignovala. Maloletá E. nedokáže akceptovať matkinho súčasného priateľa, z čoho pramení aj aktuálna konfliktná situácia medzi matkou a maloletou. Matka v rozhovore uviedla, že nemá záujem o pobyt maloletej E. vo svojom domácom prostredí, z počiatku odmietala aj pobyt maloletého K. v jej domácom prostredí, neskôr svoj názor prehodnotila a mala záujem o zverenie maloletého K. do svojej starostlivosti. Obdobne sa matka vyjadrila aj na pojednávaní konanom dňa 23.09.2020, pričom až neskôr sa začala odkrývať, aký bol vlastne problém, keď maloletá E. napísala, že to bolo kvôli jej novému priateľovi a bola za to, aby sa exmanžel pán R. k ním vrátil, a že budú žiť spolu. V tejto súvislosti uviedla, že odovzdala mestský byt, v súčasnej dobe žije s priateľom, ktorého E. nenávidí. Otec maloletých detí na pojednávaní dňa 23.09.2020 vypovedal, že o celej situácii vie od matky, s maloletými deťmi sa stretáva iba sporadicky, nemá vytvorené podmienky k tomu, aby u neho maloletá E. bývala. Kolízny opatrovník vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania navrhoval nariadenie ústavnej starostlivosti zastaviť a uložiť výchovné opatrenie matke aj maloletým deťom, keďže sa nepreukázalo týranie, ani zlé zaobchádzanie matkou, prihliada sa na najlepší záujem maloletých detí. Zároveň poverení pracovníci CDR potvrdili, že vzhľadom k tomu, že maloleté deti nie sú len súrodenci ale sú aj dvojčky, rozdeliť sa nechcú, je tu medzi nimi silná biologická väzba, nie len emocionálna.

2. Z výsledkov vykonaného dokazovania bolo zistené, že situácia v rodine maloletých detí sa vyhrtila v októbri 2019, keď matka mala v starostlivosti svojho synovca G. E., zároveň matka ukončila dlhoročný vzťah s C. R., s ktorým žila krátko aj v manželskom zväzku a ktorý s matkou a maloletými deťmi zdieľal spoločnú domácnosť; podľa vyjadrenia oboch maloletých detí venoval sa aj príprave na vyučovanie aj vo voľnom čase. Keď tento vzťah matka ukončila, prirodzene sa to dotklo aj života maloletých detí, ktorí to pociťovali ako určitú stratu, keďže im poskytoval domáce zázemie a pocit istoty a bezpečia. Výber životných partnerov matky mal potom prirodzený dopad na fungovanie celej rodiny, ktoré matka pociťovala ako výchovné problémy s maloletými deťmi. Na strane maloletých detí vo vzťahu k matke začali vznikať výrazné komunikačné a vzťahové problémy, ako aj výchova začala byť problematická najmä z dôvodu toho, že pociťovali, že matka už im nevenuje toľko času, koľko predtým. Podľa vyjadrenia detí, matka sa zmenila v tom zmysle, že svoju momentálnu pozornosť zameriava najviac na partnera ako na nich a preto najmä maloletá E. opodstatnene chcela vrátiť obdobie spolužitia s pánom R. späť. Matka v tejto situácii mala prejavovať empatiu, že pre deti je najbližšou osobou a snažiť sa pochopiť a vcítiť sa do prežívania maloletých detí, ktoré pociťujú príchodom nového partnera. V súčasnom období je situácia taká, že obe deti si uvedomujú, že takýmto svojim správaním nedosiahnu rozpad vzťahu matky so súčasným partnerom, preto sa rozhodli ho akceptovať a prejavovať túžbu vrátiť sa k matke domov. Situácia od začiatku, ako boli deti umiestnené v Centre sa zmenila v tom, že deti si počas pobytu uvedomili, že sa nesprávali vhodne. Na druhej strane je potrebné uviesť, že toto svoje konanie odôvodnili tým, že očakávali, že sa zmení situácia, sľubovali si od toho návrat matkinej pozornosti tým, že by nebola so súčasným partnerom. Keď však pochopili situáciu, že takýmto spôsobom k zmene nedôjde, túto situáciu akceptujú a túžia sa vrátiť domov. Domov pre deti znamená predovšetkým byť s matkou, neviaže sa k miestu ale skôr v tomto prípade k osobe. Nariadenie ústavnej starostlivosti je vždy len prechodným riešením, krajným a výnimočným opatrením. V danom prípade podmienky na nariadenie ústavnej starostlivosti naplnené neboli. V konaní nebolo preukázané, že by výchova maloletých detí bola vážne ohrozená alebo narušená. Ani v rámci trestného konania nebolo preukázané nevhodné správanie sa matky, či vážne ohrozenie alebo narušenie výchovy maloletých detí. V prípade, ak by

aj uvedené skutočnosti boli preukázané, kumulatívne musí byť splnená podmienka, že iné výchovné opatrenia nevedli k náprave. Výnimočne, ak je to v záujme maloletého, môže súd nariadiť ústavnú starostlivosť i bez toho, že by predchádzali výchovné opatrenia. V takom prípade musí ísť o krajné riešenie, ak situáciu nie je možné riešiť iným spôsobom. V danom prípade situácia v rodine matky nie je taká, že by to odôvodnilo nariadeniu ústavnej starostlivosti a už vôbec nie tak, aby nad jedným dieťaťom bola nariadená ústavná starostlivosť a nad druhým nie. Nie je v záujme maloletých detí, aby boli ich životy oddelené. Je evidentné, že sú ako súrodenci na seba naviazaní a ich súrodenecká väzba je o to silnejšia, že sú dvojčičky. Maloletá E. prejavila túžbu s matkou sa zbližiť, opakovane počas výsluchu sa pýtala, či sa môže s matkou porozprávať. Jedná sa o vzťahové problémy, na ktorých sa dá pracovať. Podľa pracovníkov CDR sú maloleté deti usmerniteľné, nie sú s nimi výchovné problémy. Práve ako menej usmerniteľného pracovníci označili maloletého K., s ktorým matka nateraz nemá problém, než s maloletou E.. Za súčasnej situácie je daný priestor na to, aby sa vzťahy medzi matkou a maloletými deťmi usporiadali za odbornej pomoci a dohľadu nad ich výchovou za podmienok uvedených v § 37 ods. 3 písm. b) a d) Zákona o rodine. Deti si uvedomili svoje pochybenia a túžia žiť v rodinnom prostredí spolu s matkou, obe deti bez rozdielu rovnako, pričom sú ochotné akceptovať i súčasného matkinho priateľa. Je potrebné však zo strany matky prehodnotiť postoj a zvážiť celú situáciu.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka. Po výpovedi detí na ÚPSVaR, polícii a CDR sa dokázalo, že deti boli huckané jej exmanželom p. R. a susedou p. G., preto sa nevhodne správali. Deti v centre navštevovala, avšak dcéra s ňou nekomunikovala, nestretávali sa, vytykala jej, že jej zakazuje návštevy p. G.. Nevie si vysvetliť, v čom sa situácia zmenila, pretože dcéra zrazu chce ísť ku nej, čo aj vypovedala na súde. Od 16.04. o ňu ako matku maloletá E. nejavila záujem, ochladli city z oboch strán, cíti ku nej maximálny odpor a nevie si predstaviť spolužitie v jednej domácnosti, pretože tieto vzťahy sú hlboko a vážne narušené. Do budúcnosti si nevie predstaviť, čo môže od dcéry očakávať, keďže táto má sebapoškodzovacie sklony, ktoré sa prejavili v Centre. Žiadala prihladať na tieto skutočnosti a navrhovala, aby obidve maloleté deti boli zverené do starostlivosti biologického otca a aby pokračovala ústavná starostlivosť.

4. Okresná prokuratúra vo vyjadrení k odvolaniu matky žiadala rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu ak správny potvrdiť. S dôvodmi odvolania matky sa nestotožňuje. Poukázala na skutočnosť, že maloletý K. a maloletá E. sú dvojčičky, medzi nimi nepochybne existujú výraznejšie ako emočné, biologické väzby. V porovnaní s inými súrodencami, od ich útleho detstva im osobnú rodičovskú starostlivosť poskytuje odvolateľka, pričom na jej strane ide o zákonnú povinnosť vyplývajúcu z obsahu úpravy § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine v spojení s rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš z 16.12.2008 č.k. 3P/173/2008-45, ktorým jej maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti. Aktuálne, s odkazom na fyzický vek maloletých (13 rokov) sa tieto nachádzajú v období puberty, čo je prinajmenšom v časti spôsobilé vysvetliť ich správanie sa, ktoré odvolateľka vyhodnotila ako nevhodné, či neprípustné. Domnieva sa, že rodič vo vzťahu k maloletému dieťaťu nemôže s úspechom dôvodiť podanie riadneho právneho prostriedku v predmetnej právnej veci konštatovaním, že k dcére pociťuje maximálny odpor a nevie si predstaviť spolužitie v jednej domácnosti, nakoľko ide o vzťahy medzi rodičom a dieťaťom, pričom považuje za potrebné opätovne dať do pozornosti, že ide o dieťa maloleté. Predmetné tvrdenia odvolateľky súd prvej inštancie sanoval obsahom výrokovvej vety č.II s tým, že vopred nie je možné ustáliť, či podrobenie sa psychologickému poradenstvu povedie ku konsolidácii pomerov zvlášť medzi matkou a dcérou. S odkazom na vykonané dokazovanie, predovšetkým na poznatky prezentované ÚPSVaR ako orgánom sociálnej ochrany detí a sociálnej kurately, je možné dospieť k záveru, že na aktuálnom stave vzťahu medzi matkou a dcérou má nepomerne väčšiu zásluhu sama odvolateľka, nakoľko je osobou dospelou, od ktorej potom ako zákonodarca, tak spoločnosť dôvodne očakávajú prinajmenšom snahu o ich nápravu.

5. Kolízny opatrovník sa s vyjadrením okresnej prokuratúry stotožnil.

6. Kolízny opatrovník k vyjadreniu CDR uviedol, že Centrum malo dostatok informácií od ich úradu, ako aj na základe zistení, pozorovaní a práce sociálnych pracovníkov a psychologov zariadenia s maloletými deťmi a ich matkou a malo dostatok času a informácií na vyhodnotenie a zaujatie adekvátneho stanoviska k odvolaniu matky. Matka pri umiestnení maloletých detí na dobrovoľný pobyt nielen pred nimi, ale aj v zariadení prezentovala záujem o riešenie nepriaznivej situácie, navštevovala maloleté deti. Na základe toho maloleté deti na polícii vypovedali, že matka sa zmenila potom, ako si našla nového priateľa, ale zabezpečovala im primeranú starostlivosť a to čo sa stalo, bolo len krátkodobé zlyhanie a

priali sa vrátiť domov. Maloleté deti sa snažili vypovedať na polícii tak, aby matka nebola stíhaná a mohli sa vrátiť k nej domov. Na súdnom pojednávaní zistili, že matka ich vôbec nechce, byť vrátila mestu, všetky ich osobné veci darovala a presťahovala sa k priateľovi, čím prerušila kontakty s maloletými deťmi.

7. CDR vo svojich vyjadreniach z 05.05.2021 sa stotožnili s vyjadrením kolízneho opatrovníka z 29.03.2021, ako aj okresnej prokuratúry z 09.04.2021.

8. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k vyjadreniu CDR a okresnej prokuratúry navrhoval rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

9. CDR vo vyjadrení z 27.05.2020 k vyjadreniu okresnej prokuratúry a kolízneho opatrovníka sa odvolal na svoje vyjadrenia k odvolaniu matky zo dňa 01.04.2021, v ktorom uviedli všetky aktuálne informácie, ktoré mu boli vo veci starostlivosti o maloletého K. a maloletú E. známe.

10. Matka vo vyjadrení k uvádzaným vyjadreniam uviedla, že čo sa týka krátkodobého jej zlyhania z výpovedí detí, nebolo to jej zlyhanie, ale zlyhanie detí - „dlhodobé a vedomé“. Nechceli sa vrátiť domov, lebo dcéra ju od začiatku odmietala, neudržiavala s ňou žiadny kontakt, čo pretrváva do dnešného dňa. Syna si vzala na vianočné sviatky domov a po prevzatí darčiekov sa tento vrátil do starých koľají a prestal s nimi komunikovať bez akéhokoľvek dôvodu. Po návrate do CDR s ňou rozviazal akýkoľvek kontakt. S priateľom v jeho domácnosti bývala rok, v tejto domácnosti bývali aj maloleté deti. Ich osobné veci vôbec nedarovala, ale pobalila do vriec a osobne odviezla priamo do CDR, kde ich deti prevzali spolu so zamestnancami CDR. Deti svojim správaním, skutkami a klamstvami proti nej ako vlastnej matke ju mohli dostať do výkonu trestu, a tým, že neudržiavajú žiaden kontakt, sa úplne odcudzili. Žiadala, aby k týmto skutočnostiam bola vypočutá na pojednávaní.

11. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34CSP) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 362 ods. 1 CSP), v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v intenciách § 65 a § 66 CMP, ktorý podľa § 387 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP ako správny potvrdil.

12. Záver súdu prvej inštancie, ktorý na základe rozsiahle vykonaného dokazovania v predmetnom konaní dospel k záveru, že je dôvodné konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti v zmysle § 54 ods. 2 Zákona o rodine zastaviť a považoval vo vzťahu k okolnostiam prejednávanej veci rozhodnúť o uložení výchovných opatrení podľa § 37 ods. 2 písm. b) a d) Zákona o rodine, je správny.

13. Na zdôraznenie skutkovej a vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie a najmä vo vzťahu odvolacím dôvodom matky maloletých detí odvolací súd poukazuje na rodičovské práva a povinnosti vyjadrené najmä v ustanovení § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine, podľa ktorého súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, ako aj podľa druhej vety odstavca 2 citovaného zákonného ustanovenia, v zmysle ktorého, pri ich výkone (rodičovských práv) sú povinný (rodičia) chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

14. Uvedené ustanovenie zdôrazňuje postavenie rodičov vo vzťahu k dieťaťu. Svoj základ má už v čl. 32 ods. 4 Listinných základných práv a slobôd, podľa ktorého starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov môžu byť obmedzené a maloleté deti môžu byť od rodičov odlúčené proti ich vôli len rozhodnutím súdu na základe zákona.

15. Práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovskej zodpovednosti sú rodičia povinný vykonávať v záujme dieťaťa. Spôsob výkonu týchto práv a povinností, t. j. najmä konanie menom dieťaťa a výkon dohľadu, je do značnej miery závislý od veku dieťaťa, jeho rozumovej vyspelosti, temperamentu a pod.

16. Súčasne zákon vymedzuje súhrn práv a povinností, ktoré tvoria obsah inštitútu rodičovskej zodpovednosti. Práva a povinnosti tu tvoria rub a líc rovnakej mince; to, čo možno charakterizovať ako právo rodiča, je súčasne vo väčšine prípadov jeho povinnosťou. Inak povedané, rodič má často povinnosť realizovať svoje práva, nemôže zostať nečinný tam, kde záujem dieťaťa vyžaduje, aby rodič niečo konal.

17. Najdôležitejším oprávnením a povinnosťou rodičov vo vzťahu k dieťaťu je zabezpečenie výchovy dieťaťa v najširšom slova zmysle. V tomto smere hovorí zákon o vymedzení obsahu rodičovskej zodpovednosti v starostlivosti o maloleté dieťa, v ktorom okrem zdravia dieťaťa, zahrňuje starostlivosť o jeho všestranný vývoj, ako telesný, tak citový, rozumový a mravný. Pojem výchovy je tu teda chápaný podstatne širšie ako len osobná starostlivosť, ide o výchovu v najširšom slova zmysle. Všetky práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovskej zodpovednosti majú dlhodobý charakter, nevyčerpajú sa jednorazovým konaním rodiča.

18. Výsledky vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie dávajú podklad pre skutkové zistenie, že k narušeniu vzťahov medzi maloletými deťmi a matkou, a opačne, došlo v dôsledku ukončení spolužitia matky s predchádzajúcim partnerom p. R., v ktorom vzťahu obidve maloleté deti pociťovali pocit bezpečia a rodinného zázemia, pričom vytvorením nového rodinného prostredia s novým priateľom matky, deti na danú situáciu a zmenu reagovali tým, že začali odmieľať takéto spolužitie, premietnuté do ich správania. Je zrejmé, že počas umiestnenia detí v CDR uvedenú situáciu na základe práce psychológov a pracovníkov tohto centra začali chápať s tým, že sa prispôbia novej životnej situácii matky. V tejto súvislosti je dôvodné „ospravedlniť“ takéto krátkodobé správanie sa maloletých detí vyvolané novou situáciou aj vzhľadom k tomu, že sa jedná o súrodencov - dvojčičky, medzi ktorými je nielen silná citová, ale aj biologická väzba, a vzhľadom aj na pubertálny vek, v ktorom sa v súčasnom období nachádzajú a kedy je možné u detí v takomto veku vo vzťahu k rôznym životným situáciám, takéto správanie aj predpokladať.

19. Vo svetle vyššie uvedených práv a zároveň povinností rodičov pri výchove maloletých detí, zákon vyžaduje od rodiča ako dospelého jedinca, aby na takéto situácie vhodným a primeraným spôsobom reagoval, keďže obsahom rodičovskej zodpovednosti, ak sa jedná o maloleté dieťa, je zabezpečiť jeho všestranný vývoj, nielen telesný, ale aj citový, rozumový a mravný. Preto odvolací súd vyjadrenie matky v podanom odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie, že k dcére E. pociťuje maximálny odpor a žiada, aby obidve maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti otca, s ktorým maloleté deti nemajú vytvorený osobný a citový vzťah, je nanajvýš nerozumné a nezrelé. Stotožňujúc sa so záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci neboli naplnené podmienky pre nariadenie ústavnej starostlivosti maloletých detí podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, za správny považuje odvolací súd aj záver súdu prvej inštancie, ktorý v zmysle § 37 ods. 2 písm. b) a d) Zákona o rodine rozhodol o uložení výchovných opatrení.

20. Na základe uvedených skutočností, keďže súd prvej inštancie na základe rozsiahle vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu rozhodol v súlade vyššie citovanými ustanoveniami Zákona o rodine, pričom odvolací súd považoval odvolacie námietky matky maloletých detí za nedôvodné, rozsudok súdu prvej inštancie ako správny v celom rozsahu potvrdil.

21. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP spojení s § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

22. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)